

РІШЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Скляр І.Д., Власова І. Ю., Кононенко Ю. І.

Розвиток суспільства безперервно потребує нових знань, завдяки яким з'являються нові, більш корисні та привабливі товари і послуги. Інноваційний розвиток економіки, який використовує в першу чергу надбання людського розуму, а не сировину і природні умови, став тією моделлю, що обумовлює сучасну людську цивілізацію. Потенціал розвитку людства міститься саме в науковому потенціалі. Тому інноваційне джерело зростання економіки є найбільш привабливим.

Інноваційна діяльність в Україні знаходиться в стані хронічної кризи: спостерігається зниження інноваційної активності підприємств, рівня комерціалізації розробок, традиційно превалюють дрібні вдосконалення, майже відсутні процеси тиражування нововведень. Справді нова продукція становить лише близько 4,1% усіх інновацій.

Однією з причин негативної динаміки виробничого освоєння нововведень можна назвати зниження результативності діяльності організацій, які здійснюють наукові, науково-технічні розробки. Кількість розробок зі створення нових видів техніки і технологій скоротилася з 1995 по 2003 рік у 2,4 раза. Але у цілому по Україні впровадження нових техпроцесів за останні п'ять років збільшилося на 12,3%.

Відповідно до міжнародного рейтингу конкурентоспроможності Україна знаходиться на 86 місці за індексом конкурентоспроможності для зростання і на 65 місці за індексом конкурентоспроможності для бізнесу.

Українська модель забезпечення конкурентоспроможності у трансформаційний період потребує реалізації таких заходів як позитивна реконструкція елементів ціни з метою здешевлення виробництва в офіційному секторі, усунення диспаритету між цінами на внутрішньому ринку України та світовими цінами на товари і послуги з метою запобігти експлуатації українських ресурсів та продажу в Україні товарів за підвищеними цінами, підвищення ефективності виробництва за рахунок введення прямих і непрямих форм стимулювання для підвищення конкурентоспроможності українських товарів, дотримання паритету між секторами економіки з метою забезпечення всіх секторів достатніми джерелами розширеного відтворення, структурна перебудова виробництва шляхом підвищення

ефективності та підтримки високопродуктивних галузей з одночасним скороченням неефективних та малопродуктивних підприємств, збільшення доходів населення та підвищення рівня життя для забезпечення стабільного платоспроможного попиту на внутрішньому ринку, забезпечення внутрішньої потреби підприємств у висококваліфікованих кадрах, забезпечення внутрішнього виробництва потужним науковим потенціалом для вирішення проблеми підвищення суспільної ефективності, забезпечення національної економіки сучасною інформаційною інфраструктурою для мінімізації витрат виробничого процесу.

Інновації як ризикована діяльність потребує стабільного та передбачуваного податкового середовища. Тому для податкового забезпечення інноваційної діяльності необхідно створити нове стабільне і сприятливе для інновацій інституційне податкове середовище—конституційне забезпечення стабільності та справедливості податкової системи—закріплення у Конституції України трьох ключових принципів оподаткування. Тобто, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, ухвалення податкових рішень конституційною більшістю при дотриманні строго окреслених і розписаних у часі процедур, принцип консерватизму (обережності, дотримання встановлених правил і виконання уже взятих державою зобов'язань).

Інноваційну перебудову економіки здебільшого забезпечують наукові кадри та їх використання. В Україні склалася стійка негативна тенденція зменшення спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи. Для підвищення інноваційної активності зайнятих громадян України потрібні: модернізація системи освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, розробка механізмів стимулювання інноваційної активності працюючих і роботодавців, створення мережі інноваційних центрів, розвиток систем страхування інноваційної діяльності, забезпечення умов для використання лише тих інновацій, які держава в змозі якісно контролювати і прогнозувати соціальні наслідки їхнього впровадження, розробка механізму збереження у виробництві працівників старшого віку з високим інноваційним потенціалом, створення сприятливого інноваційного клімату в суспільстві за рахунок відповідного ідеологічного та інформаційного забезпечення, проведення соціологічних досліджень, спрямованих на виявлення соціокультурних ресурсів інноваційного розвитку країни.